

הוקמו מעברות בסביבת המשקים: בחלסה, בנורוס, בסביבת כנרת ועוד.

†

בערב ההיעצות חברים על שאלות כלכליות. סיכמו מסקנות. בבירור על הרחבת הממשלה היה הרוב נגד הגדלת המספר. הציעו במקום זה תוספת סגנים.

י' באב, 24.7.50

יום ב'

פגישה עם קפלן ושפירא על סכסוך הרופאים ודר' מאיר. לתמהוני הביא שפירא לישיבה זו פרטיקול של ישיבה שלו עם מנהלי בתי חולים מתחילת יוני - מלא סענות נגד דר' מאיר. מדוע לא נתן לנו פרטיקול זה קודם? רצה לתת לנו גם תשובת דר' מאיר, אבל לא קיבל אותה עדיין...

מכל הפרשה ברור לי שיש שפי ליקויים יסודיים:

(1) בסידורי שירותי הבריאות במדינה בכלל. הדסה היא מדינה בפני עצמה, וכספה בא כולו מאמריקא, ולכן היא יכולה להשיג מה שאחרים לא יוכלו להשיג מחוץ מסבע חוץ. במידה ידועה זה חל גם על קפ"ח - יש לה מגבית ההסתדרות. יש צורך בועדה שהברר גרכי התיאום בשרותי הבטחון בנוגע לציוד, רפואות, אחיות, רופאים, מבנים ותנאי עבודה. אם גם לא לבטל השרותים הצבוריים הבלתי סמלכתיים - יש צורך בהאחדה ובתיאום. (2) יש צורך במטה על מקהל משרד הבריאות, שיתאסף אחת לשבוע, ימסור דו"ח, ידון על השאלות השוטפות, והחלטה תתקבל ע"י המנהל והממשלה; המטה ידון על תכנון.

שיחה עם ליבונשטיין על פעולתו באמריקא, כלפי הממשלה ותנועת הפועלים האמריקנית - ושלחטה איריאולוגית נגד הקומוניזם.

. / .

צור ורות קליגר: בארגנטינה, אורוגוויס וצ'ילי קרוב לחצי מיליון יהודים (בארגנטינה 400.000). אין התבוללות יהודית, אם כי הנוער מדבר ספרדית, אבל מבין יודית. דת אינה כמלאה טוב תפקיד. א"י כמלאה כל החלל. עמהאצות גדולה. לביה"כ הולכים רק מזמן שבא לשם ציר והולך לבה"כ. יש אי-בטחון, ביחוד בארגנטינה, אם כי פרוץ מתנה אהבים עם ישראל ונלחם באנטישמיות, אבל יש אנטישמיות. המצב הכלכלי של היהודים טוב. כל היהודים בורגנים - ופרון נלחם בבורגנות.

בכל חנועות הציוניות יש 4.000 איש (בכל שלוש הארצות) החוק ביותר - השח"צ. אחר-כך דרור=מפאי בארגנטינה, דרור מפ"מ בצ'ילי, יש גם גורדוניה, ביתר והפה"מ, המכסימוס של עליה חלוצית 500 לשנה (לרבות ברזיל). יש עשרות אלפי נוער שלא ילכו לחלוץ. ב"הבראיקה" בבואנוס איירס יש 20.000 חבר - זהו נוער פרופסיונלי ואינטלגנטי. אליהם לא בא איש, יש לחנך אותם שם - וליצור פה מרכז, לקבל אותם ולטפל בהם. מקום לעליה יהיה גם המעמד הבינוני - בעלי הון של חצי מיליון פזות (12.000 ל"י). יש לדאוג לשיכונם - מוכנים לתת הכסף, יש לכוון הונם ולארגנם בקבוצות קואופרטיביות. קואופרטיב למה? לתעסיה, יש גם "הקולומסטיב" של הברון - אינם עוסקים בחקלאות, רובם סוחרי בהמות או בעלי אחוזות שאיטלקים או פולנים עובדים בשבילים. היו עולים למשק של עבודה עצמית. יש לפנות שתעביר 16 משקה והונה לארץ - תישב פה אכריה. יש בעלי הון גדולים והשקעותיהם: מיליונרים (לא בפזות אלא בדולרים). הם מתאוננים שבארץ אין להם למי לפנות. בדרכים נאותים אפשר להגיע לעליה של 5.000 איש בשנה.

באחת עשרה ישיבת ועדת הוץ ובטחון. בררו מבנה הצבא, חן ונח"ל.

נבחנו בצבא 13.655 איש במבחן לאינטלגנציה לפי שיטה (מבן בלתי מילולי. "התכונה" חולקה לשלוש דרגות: גבוהה, בינונית, נמוכה: נבדקו יוצאי תימן 222: 7 ג., 19 ב., 74 נ. (באחווים); 1.050 יוצאי צפון-אפריקה: 19-29-52; 900 יוצאי תרכיה ופרס: 21-28-51; 5.005 יוצאי מזרח אירופה: 31-32-37; 639 יוצאי ארצות ערב (מחוץ לתימן): 30,5-30,5-39. 2.847 יוצאי ישראל: 23-28-49; 1.292 יוצאי מרכז אירופה: 16-22-62; כל הנבדקים (13.655): 31-38-31.

. / .

לפי כל ארץ וארץ - באחוזים:

חימן (222) 7-19-74; מרוקו 666: 15-29-56; סריפולי 152:
 20-31-49; תרכיה 831: 20-32-48; פרס 68: 24-29-47, אלג'יר -
 87: 27-30-43; סונים 145: 31-25-44; סוריה 172: 26-36-38;
 רומניה 1.628: 31-32-37; פולין 2.537: 38-31-31. בבל 221:
 41-27-32; יוון 136: 39-38-23; צ'כיה 493: 46-28-26; מצרים
 248: 47-28-25; רוסיה 197: 46-30-24; בולגריה 642: 41-35-24;
 צרפת 117: 53-24-23; הונגריה 541: 47-32-21; ליסה 107: 48-33-19;
 אמריקה דרומית 27: 49-44-7; איטליה 38: 66-20-14; אבססוריה 176:
 70-17-13; יוגוסלביה 143: 63-27-10. גרמניה 623: 72-19-9;
 בלגיה 50: 70-23-7; הולנד 19: 74-21-5. ¹דרום אפריקה 25: 60-36-4;
 אנגליה 37: 84-12-4; ארצות הברית 27: 89-7-4; ארצות אחרות 152:
 42-23-35. לא ידוע 265: 39-20-41.

כל מה שהאיש עשה יוהר בארץ עלתה הרמה של "התבונה".

חצי שנה בארץ 2.427: 28-30-42; שנה בארץ 2.165: 34-30-36;
 שנתיים בארץ 1.538: 35-32-33; 3 שנים בארץ 590: 38-29-33;
 4-5 שנים בארץ 620: 36-34-30. 10-6 שנים בארץ 659: 51-25-24;
 11-15 שנים בארץ 961: 54-27-19. 16 שנה ומעלה 693: 51-27-22;
 ילידי הארץ 2.847: 19-28-23. לא ידוע 1.155: 44-26-30.
 יש עליה של תבונה בקרב עולי אוהה הארץ במשך שהותם
 בארץ. נבחנו יוצאי תרכיה, סוריה, חימן, גרמניה, צ'כיה, פולין
 ורומניה. כל מה שהאיש ישב יוהר בארץ - עלתה "התבונה".

ת ר כ י ה

שנים בארץ	0 - 2	3 - 5	6 - 10	11
תבונה				
גבוהה	17	25	42	40
בינונית	28	31	38	28
נמוכה	55	44	20	32
מספר הנבדקים	659	32	45	45

. / .

ס ו ר י ה

11	6 - 10	3 - 5	0 - 2	שנים בארץ תבונה
31	28	27	13	גבוהה
44	26	42	39	בינונית
25	46	31	48	נמוכה
51	36	45	33	מספר הנבדקים

ת י מ ו

15	2	5	2
28	15	16	14
57	83	79	84
82	43	22	59

ג ר מ נ י ה

75	73	64	60
17	19	32	26
8	8	4	14
319	79	33	105

צ י ח י ה

57	72	40	40
23	17	38	30
20	11	32	30
58	46	74	257

פ ו ל נ י ה

52	50	34	31
26	30	29	43
22	20	37	35
513	128	332	1.294

. / .

ר ו מ נ י ה

52	45	31	28
29	26	32	32
19	29	37	40
77	84	317	1.009

59

לבדיקות לבי"ס לקצינים ושאים לגשת רק המקבלים ציון למעלה מבינוני בתבונה (כ-30% מכל הנבדקים), אבל אלה עלולים עוד להיכשל בבחינות אחרות (אישיות, כושר מנהיגות ועוד).

נבדקו 668 בשביל בי"ס לקצינים: 338 (52,8%) נכשלו 272 (47,2%) הצליחו, 58 טרם נמצאו מתאימים.

מצפון אפריקה נבחנו 4 - כולם נכשלו; מארצות נבחנו 27, 5 (27%) הצליחו, 19 (37%) נכשלו. מארצות הבלקן 60: נכשלו 43 (73%), הצליחו 15 (27%); מתרכיה ופרס 16, נכשלו 16 (67%) הצליח 3 (33%), ממרכז אירופה 98: נכשלו 57 (60%) הצליחו 35 (40%); ממזרח אירופה 199, נכשלו 101 (52%) הצליחו 87 (48%), מארצות אחרות 38, נכשלו 16 (45%), הצליחו 18 (55%), מישראל 225: נכשלו 87 (42%) הצליחו 169 (58%). מילידי הארץ נבחנו 225, נכשלו 87 (42%), הצליחו 109 (58%).

אה"צ שוב ישיבה עם קפלן ושפירא על הרופאים. הצעתי משטר

של שתוף פעולה ומטה ע"י דר' מאיר מראשי האגפים. אדבר עם דר' מאיר - ואם הוא מסכים לכך - אדבר עם "המורדים" - קיבלו הצעתי למנות ועדה שתברר צרכי התיאום בין משרד הבריאות, העיריות, קפ"ח הדסה - בציוד, בהכנת מלאי רפואות, בהכשרת אחיות, בתנאי עבודה וכו'. הוצעו לוועדה דיווויס מהדסה, שתקאי מקפ"ח, אברמוביץ מח"א, פסמן, איש האוצר, דר' והל (אגף בתי חולים) דר' מאיר, עצמון, הירשוביץ, בבה אידלסון והרמן צונדק (אם ירצה).

60

דיברתי עם דר' מאיר. הוא רוצה להסתלק, כי מורגנשטרן ווהל הם נרגנים. והל הוא מהפה"מ והוכנס על-ידי שפירא, ובכל דבר הולך לשפירא, ושפירא עושה רצונו. לדרך שאני מציע הוא מסכים, אבל הוא רוצה להתייעץ עם גולדה בטרם יחליט להשאר.

. / .

באה אצלי משלחת עורכי דין. אמרתי להם דעתי על השביתה
שהם עומדים לערוך.

הצעתי לדר' מאיר: הקמט מטה מהמנהלים, אגף לתכנון, ישיבה
שבועית לדון על תכנון, על המצב, על בעיות. הוא יסכם המסקנות.
במקרה של חילוקי דעות זה יובא לשר או לממשלה.

חזר ספיר מחו"ל. הצרפתים מציעים 40 שרמנים מצוידים, 25 מוסקיסו,
24-50 תותחים 105 מ"מ, 24 אורגנים (מטוסי דחף) במשך שנתיים, משוריינים
מספוס חדש (14 טונרים). דוד צריך לברר התנאים. ספיר אמר לו להציע
קרדיט ל-5 שנים, ולהתחיל בתשלומים בעוד שנתיים. דוליק מאמין שאפשר
יהיה להשיג 100 מיליון. הלוואה בנק, הוא גם תוסף בתכניתו של
המיליארד.

יא' באב, 25.7.50

יום ג'

100

בדיקת אדמת הנגב מבחינת מחצבים נסתיימה. נחקרו כל חלקי
הנגב. עכשיו יש לעבור לשלב ד' - הטכנולוגי. יש איש באמריקה נ.י. מו
הימן שרוצה להקים בית חרושת באילת של אלף איש לניצול הנציץ "מיקה"
(חומר בידוד לחשמל). דרושים 90.000 ל"י להפקת החמרים הנקיים מהמחצבים
כשלב ראשון, אחרי זה יוכלו להשתמש באמצעי העשייה.

. / .